

ŠKOLA U FILOPA®

Výchovný program Školského klubu detí

zriadeného pri

Základnej škole 14, 974 11 Banská Bystrica

IČO: 37896083

www.skolaufilipa.sk

Zriaďovateľ:

Ing. Juraj Droppa

Haškova 18,

Banská Bystrica

Predkladateľ programu:

.....

Mgr. Eva Lašová

riaditeľka školy

Obsah:

- I. Ciele a poslanie výchovy
- II. Formy výchovy a vzdelávania
- III. Tematické oblasti výchovy
- IV. Výchovný plán
- V. Výchovný jazyk
- VI. Personálne zabezpečenie
- VII. Materiálno-technické priestorové podmienky
- VIII. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia

I. Ciele a poslanie výchovy

Ciele a poslanie výchovy sú nasledovné:

- ✓ rozvíjať schopnosť žiaka reálne poznávať seba samého a svoju sociálnu pozíciu s dôrazom na sebadôveru a vedomie vlastnej identity,
- ✓ dosiahnuť radosť z učenia a vlastnej práce, rozvíjať schopnosť a túžbu samostatne sa učiť, poznávať nové veci,
- ✓ rozvíjať mnohostranné vnímanie, predstavivosť, plné prežívanie skutočností a mnohostranné spôsoby sebvýjadrenia žiaka,
- ✓ rozvíjať základné myšlienkové operácie a druhy myslenia s dôrazom na hodnotiace a tvorivé myslenie,
- ✓ získať základné poznatky o človeku, prírode, o vlastnej krajine, spoločnosti, hlavných ľudských činnostiach, poznať súvislosti medzi nimi a vedieť ich použiť,
- ✓ získať pozitívny vzťah k umeleckej, športovej a pracovnej činnosti a rozvíjať zručnosti žiaka a tvorivosť v nich,
- ✓ získať základné mravné a sociálne skúsenosti, ktoré budú základom pre vytváranie pozitívnej hodnotovej orientácie vo vzťahu k sebe a iným ľuďom,
- ✓ rozvíjať schopnosť komunikácie a rôznych foriem pozitívneho, sociálneho správania v každodennom živote,
- ✓ spoznávať, osvojovať si a chápať rozličné sociálne roly v živote človeka,
- ✓ rozoznávať a rozvíjať špecifické schopnosti a záujmy a realizovať sa v nich.

II. Formy výchovy a vzdelávania

Záujmové vzdelávanie v Školskom klube detí (ďalej len ŠKD) prebieha predovšetkým vlastnou činnosťou žiakov, ich komunikáciou s okolím a získavaním vlastných skúseností. Všetko je založené na poznávaní skutočností cez príbehy, ale aj prostredníctvom vlastných priamych zážitkov z činností. Vychádzajú najmä z individuálnej voľby, detskej zvedavosti, potreby zamestnávať sa rôznymi činnosťami a baviť sa s ostatnými.

Program je naplňovaný formou pravidelnej činnosti (skupinová aj individuálna práca počas záujmových aktivít), formou príležitostných aktivít a ponukou odpočinkových a spontánnych aktivít (počas pobytu žiakov vonku prebieha neformálny tréning komunikačných a sociálnych zručností počas hier s rovesníkmi).

Organizovaná činnosť v ŠKD prebieha od 13:00 do 14:00 prostredníctvom aktivít „Objavovanie“ a „Pomôcky“, v rámci ktorých si žiaci výberajú prácu s informáciami

v encyklopédiách, a tiež dobrovoľne používajú „pomôcky“ na tréning zručností získaných počas vyučovania.

Metódy využívané pri riadenej činnosti (v záujmových útvaroch):

- ✓ spoznávať, osvojovať si a chápať rozličné sociálne roly v živote človeka,
- ✓ rozoznávať a rozvíjať špecifické schopnosti a záujmy a realizovať sa v nich,
- ✓ riešiť problémy samostatne aj v skupinách,
- ✓ využívať hodnotenie, sebahodnotenie,
- ✓ používať rozhovor, diskusiu, komunikáciu v kruhu,
- ✓ prezentovať výsledky práce a iné....

Formy práce pri spontánnej činnosti:

- ✓ odpočinok, čítanie kníh a časopisov,
- ✓ počúvanie hudby, príbehov, relaxácia pri hudbe,
- ✓ tematické hry (domov, rodina, škola, doprava,...),
- ✓ konštruktívne hry so stavebnicou,
- ✓ stolové spoločenské a kartové hry,
- ✓ skladanie obrázkov,
- ✓ voľné kreslenie, omaľovánky, mandaly,
- ✓ doplňovačky, jednoduché logické PC hry.

III. Tematické oblasti výchovy

Tematické oblasti výchovy nášho Školského výchovného programu:

- ✓ vzdelávacia (rozumová),
- ✓ spoločensko-vedná,
- ✓ pracovno-technická,
- ✓ prírodovedno-environmentálna,
- ✓ esteticko-výchovná (výtvarná, hudobná, literárno-dramatická),
- ✓ telovýchovná a športová.

Tieto oblasti sa stávajú náplňou jednotlivých záujmových útvarov aj celoškolských projektov mimovyučovacej činnosti a neformálneho vzdelávania.

Cieľové zameranie, obsahové a výkonové štandardy v jednotlivých tematických oblastiach výchovy:

Telovýchovná a športová oblasť (zdravý životný štýl)

Obsahový štandard	Výkonový štandard
<i>Umývanie rúk, vetranie, telovýchovné chvíľky.</i>	<i>Ovládať základné hygienické návyky.</i>
<i>Čo je nikotín, fajčenie, alkohol, civilizačné choroby.</i>	<i>Uvedomovať si škodlivosť fajčenia, alkoholu a iných drog.</i>
<i>Otužovanie, relaxačné cvičenia, skupinové hry, netradičné športové disciplíny.</i>	<i>Pravidelne sa hýbať a cvičiť.</i>
<i>Podstata zdravia, zodpovednosť za svoje zdravie, príčiny ochorenia, racionálna strava, potravinová pyramída.</i>	<i>Vedieť vyjadriť význam dodržiavania základných zásad zdravej výživy.</i>
<i>Stravovacie návyky, pitný režim, striedanie práce s odpočinkom, prvá pomoc, obliekanie podľa ročných období a počasia.</i>	<i>Uvedomovať si základné princípy zdravého životného štýlu.</i>
<i>Záujmová činnosť, športovanie.</i>	<i>Rozvíjať svoj športový talent a schopnosti.</i>

Vzdelávacia oblasť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
<i>Gramatické a matematické cvičenie.</i>	<i>Samostatne písať úlohy.</i>
<i>Techniky učenia, ako sa učiť, rozvíjanie vedomostí, čítanie textu, reprodukcia príbehu.</i>	<i>Poznávať efektívne spôsoby učenia.</i>
<i>Práca s informačnými zdrojmi, čítanie s porozumením, sebazvedľovanie.</i>	<i>Byť otvorený získavaniu nových informácií a poznatkov.</i>
<i>Rozvoj slovnej zásoby, jazykolamy, zmyslové hry, dopĺňovačky, didaktické hry.</i>	<i>Rozvíjať získané poznatky.</i>

Spoločensko-vedná oblasť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
<i>Spolupráca, zodpovednosť, vytváranie pozitívnej klímy, dodržiavanie školského poriadku a spoločne dohodnutých pravidiel.</i>	<i>Spolurozhodovať o živote v skupine.</i>
<i>Prejavy úcty k rodičom a ostatným ľuďom, vyjadrenie tolerancie.</i>	<i>Prejavovať úctu k rodičom a starším ľuďom.</i>
<i>Emócie, dôvody hnevu, silné a slabé stránky osobnosti, trpezlivosť, zvládnutie hnevu, pozitívne myslenie, pochopenie iných, sebaúcta.</i>	<i>Ovládať jednoduché zručnosti sebahodnotenia, sebariadenia, sebamotivácie a empatie.</i>
<i>Život so zdravotným postihnutím, vzťah k handicapovaným ľuďom. Práva dieťaťa, ľudské práva, šikanovanie, diskriminácia, spolužitie bez násilia.</i>	<i>Zvyšovať mieru citlivosti k osobám so zdravotným znevýhodnením. Rozlíšiť dodržiavanie a porušovanie ľudských práv a základných slobôd.</i>
<i>Slovensko v Európe, Slovensko vo svete,</i>	<i>Prejavovať základy hrdosti k národným</i>

<i>úspechy slovenských športovcov, umelcov, mládeže.</i>	<i>hodnotám a tradíciám SR.</i>
<i>Vulgarizmy, slang, gestá, neformálna komunikácia, spolužitie bez násilia.</i>	<i>Rozlišovať kultúrne a nekultúrne prejavy v správaní.</i>
<i>Čo je konflikt, prečo vzniká, správanie, ktoré podporuje konflikt/správanie, ktoré konfliktu predchádza.</i>	<i>Samostatne a kriticky riešiť jednoduché nezhody.</i>
<i>Asertívne správanie.</i>	<i>Rešpektujúco obhajovať svoje názory.</i>
<i>Vedenie rozhovoru, diskusia, dialóg, monológ.</i>	<i>Vedieť si vypočuť opačný názor.</i>
<i>Moja rodina, domov, zážitky, prejavy úcty.</i>	<i>Prejavovať úctu k rodičom, starším ľuďom.</i>

Pracovno-technická oblasť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
<i>Spolupráca, zodpovednosť, dodržiavanie pravidiel, povinností.</i>	<i>Spolurozhodovať o živote v skupine, dokázať pracovať v skupine.</i>
<i>Sebaobsluha, poriadok na stole, v triede, v šatni.</i>	<i>Rozvíjať základné sebaobslužné a hygienické návyky.</i>
<i>Sebahodnotenie, poznávanie rôznych profesií, úcta ku každému povolaniu, dodržiavanie denného režimu, vývoj ľudského života: detstvo, dospelosť, staroba, orientácia v čase (minulosť, prítomnosť, budúcnosť).</i>	<i>Vedieť si samostatne vytýčiť jednoduché osobné ciele.</i>
<i>Príprava na vyučovanie, plnenie úloh, presnosť, čistota práce.</i>	<i>Chápať význam osobnej zodpovednosti za vykonanú prácu.</i>
<i>Prejavy kladného vzťahu k spolužiakovi, hrdosť za spoločný výsledok práce.</i>	<i>Vedieť spolupracovať so skupinou.</i>
<i>Práca s rôznym materiálom, netradičné pracovné postupy, zhotovenie darčeka, rozvoj jemnej motoriky, manipulačné zručnosti.</i>	<i>Rozvíjať manuálne a technické zručnosti.</i>
<i>Varenie, pečenie, studené jedlo, poriadok v kuchyni, sebaobslužné činnosti.</i>	<i>Osvojiť si základné zručnosti potrebné pre praktický život.</i>

Prírodovedno-environmentálna oblasť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
<i>Pozorovanie prírody, fauny a flóry v okolí obce/mesta, pozorovanie zmien v prírode, šetrenie energiami a vodou, tematická rozprávka.</i>	<i>Poznať základy a princípy ochrany životného prostredia.</i>
<i>Starostlivosť o izbové kvety, čistenie okolia, zber papiera, triedenie odpadu,</i>	<i>Uplatňovať zručnosti pri jednoduchej činnosti na ochranu životného prostredia.</i>

tvorivé využitie odpadu.

Esteticko-výchovná oblasť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
<i>Kultúrne pamiatky v obci/meste, múzeum, galéria, ľudové tradície a zvyky, povesti, názvy ulíc, miestne noviny, história a dnešok.</i>	<i>Prejaviť úctu ku kultúrnym hodnotám v blízkom okolí.</i>
<i>Hudba, výtvarné umenie, tanec.</i>	<i>Prejavovať pozitívny vzťah k umeniu.</i>
<i>Netradičné výtvarné techniky, hudobné činnosti, športové činnosti.</i>	<i>Rozvíjať svoj talent a špecifické schopnosti.</i>
<i>Záujmová činnosť, príprava kultúrneho podujatia.</i>	<i>Byť otvorený k tvorivej činnosti.</i>
<i>Úprava okolia, netradičné ozdoby, úprava zvončaku.</i>	<i>Prejavovať pozitívny vzťah k jednoduchej estetickému úprave prostredia a svojej osoby.</i>
<i>Veľká noc, Deň matiek, Vianoce a iné sviatky.</i>	<i>Podieľať sa na príprave kultúrnych podujatí v skupine.</i>

Prehľad krúžkovej činnosti v školskom roku 2023/24:

Názov krúžku	Výchovná oblasť	Poznámka
ATHLETKO	telovýchovná a zdravotná	vedenie ŠUF učiteľom
MŇAMKY	pracovná	vedenie ŠUF učiteľom
SMILEYS	telovýchovná a športová	vedenie externým zamestnancov
VESELÁ VEDA	prírodovedno-environmentálna	vedenie externým zamestnancov
ŠACH	vedomostná	vedenie externým zamestnancov
ROZPRÁVKOVÁ DIELŇA	esteticko-výchovná	vedenie externým zamestnancov
KERAMIKA	pracovno-technická	vedenie externým zamestnancov
JOGA	telovýchovná a športová	vedenie externým zamestnancov
NÁBOŽENSTVO	spoločenská	vedenie externým zamestnancov
ZUŠ - KLAVÍR, GITARA, SPEV	esteticko-výchovná	vedenie externým zamestnancov

Pri všetkých aktivitách ŠKD sú rešpektované požiadavky na voľný čas žiaka:

- ✓ Požiadavka pedagogického ovplyvňovania voľného času žiaka, keď pedagóg prostredníctvom príbehu navodzuje a motivuje činnosť a oceňuje výkon žiaka.
- ✓ Požiadavka dobrovoľnosti, keď sa dieťa zapojí do činnosti na základe vlastného rozhodnutia, záujmu alebo vhodnej motivácie.
- ✓ Požiadavka vzbudenia záujmu s prvkami pestrosti.
- ✓ Požiadavka úspešnosti dieťaťa, kde je činnosť volená tak, aby v nej mohli byť úspešné všetky deti, aby sa zúčastňovali aj na tvorbe a príprave činnosti, na jej realizácii a aj hodnotení, oceňovaní snahy žiaka.
- ✓ Požiadavka emočného prežívania, pričom je dôležité prežívanie kladných emócií počas priebehu i hodnotenia činnosti.
- ✓ Požiadavka sebarealizácie, keď žiak vlastnou činnosťou objavuje svoje dobré stránky.
- ✓ Požiadavka na tvorivú hru s rovesníkmi podľa vlastných námetov.

IV. Výchovný plán

V školskom výchovnom programe sa zameriavame na nasledovné základné oblasti:

- ✓ poznanie seba samého a uplatnenie sa v skupine
- ✓ zodpovednosť za svoje správanie
- ✓ posilňovanie komunikačných zručností
- ✓ orientácia na pozitívne vnímanie okolia, rešpekt voči iným
- ✓ ovládanie negatívnych citových reakcií
- ✓ formovanie životných postojov
- ✓ výchova k zdravému životnému štýlu
- ✓ nachádzanie nových väzieb a súvislostí medzi už získanými poznatkami

Mesiac	Téma/Obsahový štandard
SEPTEMBER	Téma: SVET Obsahový štandard: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ochutnávka krúžkov ✓ Spolurozhodovanie o živote v skupine ✓ Kultúrne pamiatky vo svete ✓ Hudba, výtvarné umenie, tanec
OKTÓBER	Téma: Pani Jeseň Obsahový štandard:

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sebaobsluha, poriadok na stole, v šatni, v triede ✓ Prejavy úcty k rodičom/starším/iným ľuďom - tolerancia ✓ Pozorovanie prírody, fauny a flóry v okolí ✓ Úprava a výzdoba spoločných priestorov
NOVEMBER	<p>Téma: Svetlo a tieň</p> <p>Obsahový štandard:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Emócie, silné a rozvojové stránky osobnosti ✓ Relaxačné, skupinové hry, netradičné športové disciplíny ✓ Netradičné výtvarné techniky
DECEMBER	<p>Téma: Pieseň Vianoc</p> <p>Obsahový štandard:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Hudba, výtvarné umenie a tanec ✓ Príprava kultúrneho programu ✓ Varenie, pečenie, zdobenie
JANUÁR	<p>Téma: Zima vo svete</p> <p>Obsahový štandard:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Práca s informačnými zdrojmi ✓ Otužovanie, podstata zdravia, zodpovednosť za svoje zdravie ✓ Starostlivosť o izbové kvety, triedenie odpadu v škole
FEBRUÁR	<p>Téma: Rozprávko</p> <p>Obsahový štandard:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvíjanie slovnej zásoby, zmyslové hry a jazykolamy ✓ Tematická rozprávka ✓ Práca s materiálom, netradičné pracovné postupy
MAREC	<p>Téma: Čaro knihy</p> <p>Obsahový štandard:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Práca s materiálom, netradičné pracovné postupy ✓ Detské časopisy, knihy ✓ Situačné hry ✓ Vedenie rozhovoru, diskusia, dialóg, monológ
APRÍL	<p>Téma: Mladí kreatívci</p> <p>Obsahový štandard:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Výtvarné techniky, záujmová činnosť

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Skupinové hry a športové aktivity ✓ Umenie v prírode
MÁJ	<p>Téma: V pohybe</p> <p>Obsahový štandard:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Dramatizácia, tanec ✓ Pozorovanie zmien v prírode ✓ Netradičné športové disciplíny ✓ Život so zdravotným postihnutím - paraolympiáda
JÚN	<p>Téma: Letné osvieženie</p> <p>Obsahový štandard:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Strava, potravinová pyramída, pitný režim ✓ Úspechy v živote ✓ Úprava exteriéru a interiéru, starostlivosť o ne

V. Výchovný jazyk

Výchovným jazykom v Školskom klube detí je slovenský jazyk.

VI. Personálne zabezpečenie

Personálne zabezpečenie školy vychádza z organizačného poriadku, ktorý patrí medzi základné normy školy. Upravuje riadenie a organizáciu školy, určuje rozdelenie kompetencií, práva a povinnosti zamestnancov, vnútorné a vonkajšie vzťahy školy. Organizačný poriadok schvaľuje Rada školy.

Zloženie Školského klubu detí je nasledovné:

- ✓ Zuzana Jankulíková
- ✓ Mgr. Silvia Franková,
- ✓ Mgr. Lucia Mitterpach,
- ✓ Mgr. Lucia Libičová,
- ✓ Mgr. Denisa Tuček,
- ✓ Mgr. Zuzana Vojčeková
- ✓ Mgr. Andrés Rodriguez Pedroza
- ✓ Mgr. Ľubica Póčová

- ✓ Mgr. Katarína Kaňuk Chovanová
- ✓ Mgr. Lucia Pavlatovská
- ✓ Mgr. Katarína Očenášová
- ✓ Mgr. Martina Oboňová
- ✓ Mgr. Jana Kortišová

Škola spolupracuje s Univerzitou Mateja Bela a okrem praxe počas vyučovania prichádzajú študentky aj do ŠKD, kde realizujú naplánované činnosti.

VII. Priestorové a materiálno-technické podmienky

Základná škola sídli v priestoroch na Ružovej ulici. Škola má v prenájme deväť samostatných tried, tri jazykové učebne, herňu s knižnicou, priestor pre školskú psychologičku, kuchynka, sensorickú miestnosť, 4 kabinety, ateliér, dielňu, laboratórium a malú telocvičňu.

Výchovný program prebieha v triedach, ktoré sú prispôsobené potrebám detí. Naša škola je miestom, kde sa deti nielen učia, ale aj miestom, kde žijú. V triedach sú vybudované dve zóny. **Pracovná časť triedy** s lavicami, kde vznikajú všetky písomnosti žiakov, či už počas samostatnej práce alebo práce vo dvojiciach, či skupinách. **Oddychová časť triedy** je miesto s kobercom a pohovkou. Tu žiaci často a radi diskutujú, čítajú knihy, hrajú spoločenské hry, hrajú scény, študujú v skupinách. Relaxačné činnosti, čítanie kníh a časopisov je žiakom umožnené aj v priestoroch školskej knižnice a herne.

Na účely pohybovej výchovy sú pre žiakov k dispozícii vonkajšie telovýchovné plochy pred školou a malá telocvičňa. Telovýchovné plochy sú zabezpečené oplotením celého areálu. Škola má tiež povolenie využívať telovýchovné plochy v správe UMB a Topografického ústavu. Ide o betónové ihrisko „športové“ nad telocvičňou a „horné“ ihrisko nad budovou školy.

Stravovanie pre žiakov a zamestnancov je zabezpečené vo vlastnej výdajni stravy.

VIII. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia

Škola garantuje bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch počas vyučovania. Pedagogickí zamestnanci dbajú na opakované poučenie žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Škola zabezpečuje pravidelné školenia zamestnancov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru, a tiež pravidelné kontroly v zmysle ustanovení platných právnych predpisov. Plnenie niektorých úloh na úseku BOZP pre školu zabezpečuje dodávateľsky odborne spôsobilá organizácia.